

Tlačová správa, 15.12.2020, 09:00 hod.

INEKO: Ocenenie Nemocnica roka obhájili v roku 2020 nemocnice v Banskej Bystrici a Košiciach-Šaci

Šiesty ročník hodnotenia nemocníc inštitútom INEKO podľa vybraných ukazovateľov kvality poskytovanej zdravotnej starostlivosti, skúsenosti, náročnosti diagnóz, spokojnosti pacientov, hospodárenia a transparentnosti za obdobie uplynulých 4 rokov.

Najvyššie ocenenie *Nemocnica roka 2020* v kategórii štátnych univerzitných a fakultných nemocníc získala **Fakultná nemocnica s poliklinikou F. D. Roosevelta Banská Bystrica**. Triumfovala tak tri roky po sebe. Druhé miesto v hodnotení vybraných ukazovateľov kvality poskytovanej zdravotnej starostlivosti, skúsenosti, náročnosti diagnóz, spokojnosti pacientov, hospodárenia a transparentnosti obhájila Ústredná vojenská nemocnica SNP Ružomberok – FN. Zaujímavosťou je, že ružomerská nemocnica neskončila počas doterajších šiestich ročníkov hodnotenia horšie ako tretia. Ocenenie bronzová *Nemocnica roka* získala tak ako pred rokom Univerzitná nemocnica Martin. Na výsledky nemocníc nemala vplyv pandémia koronavírusu, keďže hodnotenie bolo založené predovšetkým na dátach z rokov 2016 až 2019.

2020 (2019)	Kategória: Štátne univerzitné a fakultné nemocnice	Rating [0; 100]	Indikátory kvality	Skúsenosť	Náročnosť diagnóz	Spokojnosť pacientov	Hospo- dárenie	Transpa- rentnosť
1.◁ (1.)	FNsP F.D. Roosevelta Banská Bystrica	63,5▲	○	★	★★	★	○	★★
2.◁ (2.)	ÚVN SNP Ružomberok - FN	59,7▲	★	●	○	★★	○	●
3.◁ (3.)	UN Martin	56,5▲	●	○	★	★	●	○
4.▲ (5.)	UN Bratislava	55,3▲	★★	★★	○	●	●●	○
5.▲ (8.)	FNsP Žilina	53,7▲	●	○	★	○	○	★
6.▼ (4.)	FN Nitra	53,4▲	★	●	●	●	★★	●
7.◁ (7.)	FNsP Nové Zámky	51,0▼	○	●	○	○	★	●●
8.▼ (6.)	FNsP J.A. Reimana Prešov	50,8▼	○	○	○	○	●	★
9.▲ (10.)	FN Trenčín	47,9▲	○	●	●	●	○	★
10.▼ (9.)	UN L. Pasteura Košice	47,5▲	●	★	○	○	●	○
11.◁ (11.)	FN Trnava	45,9▲	●	●	●	●	○	★
Priemer		53,2▲	Symboly ★★ ★ ○ ● ●● naznačujú vzdialenosť od priemeru ukazovateľa. ○ = blízko priemeru ★ = nadpriemer ● = podpriemer					

Pozn.: Nemocnice možno porovnávať len v rámci svojej kategórie.

Zdroj: INEKO

Rooseveltova nemocnica v **Banskej Bystrici** získala aj po roku ako jediná z veľkých štátnych zariadení nadpriemerné bodové hodnotenie v každej zo šiestich hlavných oblastí sledovaných ukazovateľov. Z hľadiska medicínsko-ekonomickej náročnosti diagnóz má v priemere najkomplikovanejších pacientov na Slovensku. Ťažké diagnózy pacientov samozrejme objektívne sťažujú možnosť dosahovať najlepšie indikátory kvality, keďže sú prirodzene spojené s väčšími zdravotnými komplikáciami a väčším rizikom úmrtí. Preto je cenné, že sa „Rooseveltka“ medziročne zlepšila v parametroch kvality. Banskobystrická nemocnica vykonáva ročne sumárne druhý najvyšší počet operácií v tých oblastiach, kde väčšia skúsenosť zdravotníckeho personálu pozitívne vplyva na kvalitu poskytovanej zdravotnej starostlivosti. Viac operačných výkonov realizuje na Slovensku len oveľa väčšia Univerzitná nemocnica Bratislava pozostávajúca však až z piatich nemocníc. Počas ostatných dvoch

rokov nedostala Rooseveltova nemocnica ani jednu pokutu od Úradu pre dohľad nad zdravotnou starostlivosťou (ÚDZS) za zle poskytnúť liečbu a má spomedzi štátnych univerzitných a fakultných nemocníc druhých najspokojnejších pacientov. Po roku, kedy ju v Indexe transparentnosti, ktorý zostavuje INEKO v spolupráci s Transparency International Slovensko, predstihli až štyri fakultné nemocnice, sa nemocnica z Banskej Bystrice suverénne vrátila na líderskú pozíciu. Je za tým vedomé úsilie vedenia nemocnice, ktoré tlačilo na ešte väčšiu otvorenosť a zlepšovanie poskytovania informácií laickej, ako aj odbornej verejnosti. Za zmienku stojí určite tiež fakt, že Rooseveltke sa ako jedinej oddľžovanej veľkej štátnej nemocnici podarilo medziročne znížiť stratu a dlh po lehote splatnosti, ak neberieme do úvahy vplyv oddľžovania. FN Nitra zostáva naďalej jediným zariadením v kategórii štátnych fakultných nemocníc, ktoré nevytvára straty a záväzky po lehote splatnosti.

Doménou Ústrednej vojenskej nemocnice (ÚVN) SNP v **Ružomberku** je vysoká spokojnosť pacientov. Silnou stránkou sú aj indikátory kvality, kde exceluje pri nízkych počtoch úmrtí pacientov po operačných výkonoch a po akútnej mozgovo-cievnej príhode. Dobré čísla (rozumej: nízke) vykazuje aj pri nutnosti reoperácií. Naopak, úmrtnosť pacientov starších ako 65 rokov po zlomenine stehennej kosti je tu najvyššia. Ružomerská vojenská nemocnica disponuje relatívne obmedzenou skúsenosťou, t.j. nízkym počtom realizovaných operácií pri vybraných 20 typoch (EBHR) výkonov. ÚVN by sa mala ešte viac zlepšiť v otvorenosti voči verejnosti, lebo v tomto parametri jej patrí predposledné miesto medzi štátnymi univerzitnými a fakultnými nemocnicami.

V Univerzitnej nemocnici **Martin** (UNM) sa liečia pacienti s náročnými diagnózami, ktorí sú s jej prácou spokojní. Druhý najvyšší Case Mix Index (CMI; priemerná náročnosť diagnóz pacientov) na Slovensku možno zapríčiňuje, že UNM má pri porovnaní s ostatnými nemocnicami v kategórii najvyššiu reoperovanosť či druhú najvyššiu rehospitalizovanosť pacientov. Na druhej strane v nej však zomiera najmenej seniorov, ak utrpia zlomeninu stehennej kosti. Spomedzi veľkých štátnych nemocníc má martinská univerzitka urgentný príjem, na ktorom pacienti privezení záchrankou čakajú v priemere najkratšie – 13,5 minút, pričom ako jednej z mála sa jej medziročne podarilo tento ukazovateľ zlepšiť (o trištvrte minúty). Celoslovenský priemer sa medziročne zhoršil o 2 minúty a dosahuje už takmer 19 minút čakania záchranky na urgentne. UNM si pohoršila v hospodárení. Ak by nebola štátom oddľžená, vygenerovala by stratu vo výške 22 mil. EUR, čo predstavuje medziročný nárast o 9 mil. EUR.

Naša najväčšia nemocnica - Univerzitná nemocnica **Bratislava (UNB)** – sa v rebríčku posunula o stupienok vyššie a je už štvrtá. Napriek tomu, že stále zostáva najmenej bodujúcou štátnou nemocnicou, čo sa týka spokojnosti pacientov a finančného zdravia, medziročne si v týchto ukazovateľoch relatívne polepšila, hoci pri hospodárení jej k tomu veľkou mierou dopomohla minuloročná obrovská štátna finančná injekcia 137 mil. EUR na oddľženie. UNB sa zlepšila aj v transparentnosti. Bratislavská UNB je špičkou v kvalite poskytovanej zdravotnej starostlivosti a skúsenosti lekárov pri vybraných operačných výkonoch. Najlepšie hodnoty spomedzi ostatných štátnych nemocníc vykazuje pri indikátoroch rehospitalizovanosť a úmrtnosť na lôžkovom oddelení po preklade z jednotky intenzívnej starostlivosti (JIS).

Za pozitívneho skokana roka v kategórii štátnych univerzitných a fakultných nemocníc je možné určiť **FNsP Žilina**. Jej cesta smerom nahor je pozoruhodná a vyzerá, že aj cieľavedomá. V prvých troch ročníkoch hodnotenia *Nemocnica roka* obsadila vždy posledné, jedenáste miesto, v roku 2018 bola deviata, v roku 2019 ôsma a aktuálne jej patrí už piata priečka. Nemocnica začala oveľa viac pracovať na zlepšení spokojnosti svojich pacientov a transparentnosti, kde je vo svojej kategórii už druhá najlepšia. Až pri piatich zo šiestich sledovaných hlavných oblastí ukazovateľov sa dostala bodovo nad priemer. Zaoštváva pri indikátoroch kvality, kde bola napríklad počas ostatných štyroch rokov vždy nemocnicou s najvyššou mierou rehospitalizovanosti.

Najviac sa medziročne zhoršila **FNsP Prešov**, ktorá klesla v poradí o dve miesta. Získala nadpriemerný počet bodov iba pri transparentnosti. Výraznejšie padla pri hospodárskom výsledku, keď aj napriek štedrému oddľženiu zo strany štátu dosiahla stratu, pričom po očistení od vplyvu oddľženia by narástla viac ako dvojnásobne - na úroveň 25 mil. EUR.

FNsP Nové Zámky odoperuje relatívne najmenší počet pacientov pri 20 sledovaných výkonoch, má najvyššiu úmrtnosť na JIS-ke a spadla na koniec rebríčka transparentnosti, keďže nedodala súhlas na zverejnenie svojich štatistických údajov z Národného centra zdravotníckych informácií (NCZI). **FN Trenčín** lieči pacientov v priemere s najmenej náročnými diagnózami spomedzi ostatných veľkých štátnych nemocníc a má najhoršie čísla pri úmrtnosti po operačných výkonoch. Na druhej strane sa na ňu ľudia najmenej sťažujú na ÚDZS.

UNLP Košice, druhá najväčšia slovenská nemocnica, je bodovo nadpriemerná len pri parametri operačných skúseností svojho personálu. V zostávajúcich hlavných oblastiach je pod priemerom. Celkom prekvapuje, že napriek relatívne vysokým počtom odoperovaných pacientov sa táto skúsenosť pozitívne neodzrkadľuje v indikátoroch kvality, kde je UNLP celkovo najhoršia (napr. takmer najvyššia úmrtnosť po operačných výkonoch), pričom aj úroveň náročnosti jej pacientov je pod priemerom porovnateľnej skupiny nemocníc. Medziročne sa nemocnica L. Pasteura výrazne zhoršila v parametri čakania záchraniakov na urgentnom prijíme a v minulom roku dosiahla najhorší čas – až 24 minút. O 10 minút kratší čas čakania v roku 2018 bol pravdepodobne výnimkou, keďže aj v starších rokoch sa čakanie záchraniakov na prijatie privezeného pacienta na urgentne UNLP pohybovalo nad 20 minútami.

Najnižší, hoci rastúci, rating v hodnotení INEKO získala aj v tomto roku FN **Trnava**. V rámci sledovaných 16 ukazovateľov nie je v žiadnom najlepšia, ale ani najhoršia. V oblastiach, kde je váha hodnotenia najvyššia – kvalita poskytovanej zdravotnej starostlivosti a spokojnosť pacienta, je však výraznejšie podpriemerná, čo ju ťahá dolu. Priemerný profil pacienta trnavskej nemocnice je charakteristický relatívne menšou náročnosťou diagnóz, keďže jej CMI je po **Trenčíne** a **Nitre** tretí najnižší. Má relatívne rýchlo fungujúci urgent a dostáva v ostatnom čase relatívne menej pokút za zle poskytnutú zdravotnú starostlivosť od ÚDZS.

Vyjadrenia laureátov ocenení **Nemocnica roka 2020** (kategória Štátne univerzitné a fakultné nemocnice)

Miriám Lapuníková, riaditeľka Fakultnej nemocnice F.D.Roosevelta Banská Bystrica: „Piatky bývajú niekedy náročné dni. Aj ten posledný bol taký. Občas sa s kolegami striedame, aby sme si trocha oddýchli, takže tento piatok som bola v práci sama. Dosť sa to sypalo. Samá návšteva a telefón vyzváňal. Ale... potom som nečakane dostala najlepšiu správu dňa. Po tretí raz sme sa stali Nemocnicou roka! Wau som taká rada... veľmi, veľmi a úprimne ma to potešilo. Je to ocenenie, ktoré nás posúva všetkých vpred, celý tím 2445 zamestnancov. Vďaka INEKO, že aj tento rok, ste benchmark spracovali. Mrzí ma, že v tejto dobe nemôžeme implementovať viac inovácií, ktoré máme v pláne, ale hlavne, ako tak, zatiaľ neľahkú situáciu zvládame. Ďakujem každej jednej kolegyni a každému jednému kolegovi v nemocnici, bez rozdielu, za pracovné nasadenie, rešpekt, úctu, vytrvalosť a odhodlanie. A hlavne ďakujem, že na chvíľku môžem byť Vašou súčasťou.“

Vladimír Lengvarský, riaditeľ Ústrednej vojenskej nemocnice SNP Ružomberok - FN: „To, že ÚVN SNP Ružomberok – FN sa už niekoľko rokov po sebe umiestňuje na popredných priečkach hodnotiaceho prieskumu INEKO, je výsledkom tímovej práce všetkých zamestnancov nemocnice. V neposlednom rade patrí vďaka aj nášmu zriaďovateľovi Ministerstvu obrany SR. ÚVN SNP Ružomberok - FN chce aj naďalej poskytovať svojim pacientom kvalitnú zdravotnú starostlivosť na čo najvyššej úrovni.“

Dušan Krkoška, generálny riaditeľ Univerzitnej nemocnice Martin: „Máme za sebou veľmi náročný rok, ktorý preveril našu pripravenosť poskytovať zdravotnú starostlivosť aj v neštandardných podmienkach. Teší nás, že sme obhájili pozíciu jednej z najlepších slovenských nemocníc. Budeme sa aj naďalej snažiť poskytovať vysoko profesionálnu zdravotnú starostlivosť všetkým, ktorí našu odbornú pomoc potrebujú.“

V kategórii všeobecných nemocníc získala najvyššie ocenenie **Nemocnica roka 2020** po roku opäť **Nemocnica AGEL Košice-Šaca a.s.** Druhú pozíciu obhájila Ľubovnianska nemocnica, n.o., ktorá bola počas šiestich ročníkov štyrikrát prvá. Medzi tri najúspešnejšie všeobecné nemocnice sa po prvýkrát dostala Nemocnica s poliklinikou Spišská Nová Ves, a.s., ktorá patrí do siete nemocníc Svet zdravia. Na bronzovej priečke vystriedala v ostatných štyroch rokoch pravidelne tretiu - štátnu Nemocnicu Poprad, a.s.

2020 (2019)	Kategória: Všeobecné nemocnice	Rating [0; 100]	Indikátory kvality	Skúsenosť	Náročnosť diagnóz	Spokojnosť pacientov	Hospo- dárnenie	Transpa- rentnosť
1.◀ (1.)	Nemocnica AGEL Košice-Šaca	72,0▲	☆☆	☆☆	☆	☆☆	☆	○
2.◀ (2.)	Ľubovnianska nemocnica	69,6▲	☆☆	●	●●	☆☆	☆☆	☆☆
3.▲ (4.)	NsP Spišská Nová Ves	62,7▲	☆	☆	●	☆	☆	☆
4.▼ (3.)	Nemocnica Poprad	62,3▼	○	☆☆	○	○	☆	☆
5.◀ (5.)	Nemocnica Rimavská Sobota	60,6▲	☆	☆	○	☆	☆	●
6.◀ (6.)	Dolnooravská NsP Dolný Kubín	59,9▲	☆	☆	○	☆	○	☆
7.▲ (14.)	Nemocnica AGEL Komárno	59,1▲	☆	☆	☆☆	○	○	○
8.◀ (8.)	Nemocnica A. Leňa Humenné	57,6▲	○	○	☆☆	○	○	☆
9.▼ (7.)	Vranovská nemocnica	55,6▼	☆	●	●	○	☆	☆
10.▼ (9.)	Všeobecná NsP Lučenec	55,0▼	○	☆	☆☆	●	☆	●●
11.◀ (11.)	NsP Š. Kukuřu Michalovce	54,8▲	●	☆	☆	○	○	☆
12.▲ (13.)	Nemocnica Topoľčany	54,8▲	○	☆	☆	●	○	●
13.▲ (24.)	Nemocnica Snina	54,2▲	○	●	●	☆☆	○	○
14.▲ (19.)	FNsP Skalica	53,1▲	☆	○	☆	●	○	○
15.▲ (21.)	Nemocnica AGEL Levoča	52,7▲	○	●	○	○	○	○

16.▼ (12.)	Nemocnica A. Wintera Piešťany	52,6▼	☆☆	○	○	●●	○	●●
17.◁ (17.)	Liptovská NsP Liptovský Mikuláš	52,3▲	○	○	○	☆	●	●
18.◁ (18.)	Nemocnica Žiar nad Hronom	52,0▲	○	○	●	●	☆	○
19.▲ (20.)	NsP sv. Jakuba Bardejov	51,3▲	○	○	●	○	○	○
20.▼ (10.)	Nemocnica L. Svobodu Svidník	51,3▼	●	●●	○	☆	○	○
21.▼ (15.)	NsP Trebišov	50,9▼	●	●	●	○	○	☆
22.◁ (22.)	NsP sv. Barbory Rožňava	50,7▲	○	●	●	○	○	☆
23.▲ (25.)	Kysucká NsP Čadca	50,4▲	●	○	☆	○	○	○
24.▼ (16.)	NsP Dunajská Streda	50,3▼	●	☆	☆	●	☆	●
25.▼ (23.)	NsP Brezno	48,5▼	○	○	○	●	●	●
26.◁ (26.)	NsP Považská Bystrica	48,3▼	●	☆	☆	○	●●	☆
27.▲ (31.)	Nemocnica AGEL Levice	44,6▲	○	○	●	●●	○	○
28.▲ (29.)	NsP Myjava	44,4▼	○	●●	☆	●	●	○
29.▼ (27.)	NsP sv. Lukáša Galanta	44,4▼	●●	☆	○	●●	☆	○
30.▲ (32.)	NsP Prievidza so sídlom v Bojniciach	44,0▲	●●	☆	☆	○	●●	○
31.▼ (28.)	Nemocnica AGEL Zvolen	43,7▼	●	○	●	●	●	○
32.▲ (33.)	Nemocnica Partizánske	41,8▲	●	●●	●●	○	●	●
33.▼ (30.)	NsP Revúca	40,2▼	●	●●	●	○	●●	●
Priemer		52,9▲	Symboly ☆☆☆ ☆☆ ☆ ○ ● ●● naznačujú vzdialenosť od priemeru ukazovateľa. ○ = blízko priemeru ☆ = nadpriemer ● = podpriemer					

Pozn.: Nemocnice možno porovnávať len v rámci svojej kategórie.

Zdroj: INEKO

Nemocnica skupiny AGEL v **Košiciach-Šaci** má ako jediná zo všeobecných nemocníc vysoko nadpriemerné bodové hodnoty vo všetkých šiestich skúmaných hlavných oblastiach ukazovateľov. V tejto vyrovnanosti ukazovateľov sa jej snaží konkurovať popradská nemocnica, ktorá má však vo viacerých oblastiach len mierne nadpriemerné bodové hodnotenie. Šačianska nemocnica najviac exceluje v kvalite poskytovanej zdravotnej starostlivosti, v skúsenostiach operujúcich lekárov a spokojnosti pacientov. Najlepšou je pri indikátoroch kvality – úmrtnosť na JIS-ke a úmrtnosť starších ľudí po zlomenine stehennej kosti. Bodovala aj vďaka nízkej mortalite pacientov po realizovaných operačných výkonoch. Nedostáva príliš často pokuty od ÚDZS za zle poskytnutú zdravotnú starostlivosť. Relatívne horšie čísla zostávajú aj po roku pri miere rehospitalizovanosti pacientov, čo môže súvisieť aj s externými faktormi menej dostupných ambulantných poskytovateľov v spádovej oblasti košického okolia. Tak ako väčšina súkromných nemocníc má výborné finančné zdravie a hospodári dlhodobo bez strát a dlhov. V budúcnosti by sa mohla zlepšiť v transparentnosti, keďže za ostatný rok ju predbehlo v tomto ukazovateli mnoho nemocníc.

Žiadna zo všeobecných nemocníc okrem **Ľubovnianskej** nemocnice nedosahuje také vysoké nadpriemerné hodnotenie až v štyroch oblastiach – kvalita, spokojnosť pacientov, hospodárenie a transparentnosť, kde župná a mestská neziskovka zo Starej Ľubovne nenachádza ani po roku premožiteľa. Z indikátorov kvality treba vyzdvihnúť najnižšiu potrebu opätovných operácií pacientov a najkratšieho čakania záchraniek na urgentnom príjme. Kým v Starej Ľubovni čakajú záchranári s privezeným pacientom necelých 13 minút, v Bojniciach až 25 minút. Ľubovniansku nemocnicu znevýhodňuje v hodnotení *Nemocnica roka* relatívne nízky počet realizovaných operačných výkonov (skúsenosť) a najnižší Case Mix Index spomedzi všetkých všeobecných nemocníc, ktorý indikuje, že priemerný hospitalizovaný pacient Ľubovnianskej nemocnice sa vyznačuje menšou medicínsko-ekonomickou náročnosťou.

Nemocnica Sveta zdravia zo **Spišskej Novej Vsi** sa na bronzovú priečku v hodnotení *Nemocnica roka 2020* dostala najmä vďaka postupnému kontinuálnemu zlepšovaniu sa krok za krokom. S výnimkou parametra náročnosti diagnóz hospitalizovaných pacientov, kde nemocnica zaostáva, je pri kvalite poskytovanej zdravotnej starostlivosti, skúsenostiach zdravotníckych pracovníkov s vybranými operáciami, pri spokojnosti pacientov, pri hospodárení a transparentnosti nadpriemerná. Medziročne si najviac bodovo pomohla pri ukazovateľoch spokojnosti pacientov, vrátane nízkeho počtu sťažností a pri transparentnosti. V Indexe transparentnosti za rok 2020, ktorý je zostavovaný v spolupráci Transparency International Slovensko a INEKO,

obsadila spišskonovoveská nemocnica spolu so sieťovou kolegyňou z Humenného medzi súkromnými nemocnicami druhé miesto (*pozn.: víťazná bola Nemocnica AGEL Zlaté Moravce, ktorá však nie je hodnotená v rámci Nemocnice roka 2020, keďže nespĺňa veľkostné kvalifikačné parametre*).

Najsilnejšou stránkou Nemocnice **Poprad** zostávajú početné skúsenosti jej operačných oddelení. Štátna akciovka sa medziročne v rebríčku zhoršila pozične, ako aj bodovo, pričom to možno pripísať relatívnemu bodovému zhoršeniu pri doterajších silných stránkach nemocnice – spokojnosti pacientov a transparentnosti. Za zmienku stojí tiež fakt, že po piatich rokoch stabilného hospodárenia bez strát, vykázala popradská nemocnica za minulý rok negatívny hospodársky výsledok -300-tisíc EUR. Nemocnica by sa mala sústrediť na zlepšenie ukazovateľov reoperovanosti pacientov a úmrtnosti na mozgovú-cievnu príhodu, kde dosahuje podpriemerné výsledky.

Bodovo sa medziročne najviac zlepšila Nemocnica AGEL **Komárno**, ktorej pribudlo 6,5 bodov, najmä za výrazné zisky vo všetkých deviatich kvalitatívnych ukazovateľoch (napr. reoperovanosť, úmrtnosť po zlomenine stehennej kosti), Case Mix Indexe (CMI), spokojnosti pacientov a transparentnosti. Za rok postúpila zo 14. na 7. miesto. Pozične sa medziročne najviac posunula nahor Nemocnica **Snina**. Mestská eseročka preskočila za rok až 11 konkurentov a v hodnotení *Nemocnica roka 2020* obsadila 13. miesto. Dôvody boli väčšie bodové zisky pri indikátoroch kvality a CMI, kde však zostáva sninská nemocnica stále pod priemerom, ale aj väčšia spokojnosť pacientov, kde patrí východoslovenská nemocnica k celoslovenskej špičke.

Zaznamenaniahodné sú výborné ukazovatele kvality prevažne štátnej neziskovej organizácie - Nemocnice A.Wintera v **Piešťanoch** za ostatné štyri roky (najnižšia miera rehospitalizácií, úmrtnosti po preložení z JIS a druhá najnižšia reoperovanosť v SR), ktoré sa však nepretavujú do spokojnosti pacientov, lebo tých má druhých najkritickejších. V tejto súvislosti je zaujímavé aj opačné garde. Nemocnica v **Revúcej** (tiež neziskovka so štátnym vplyvom) má podpriemerné indikátory kvality, ale nadpriemernú spokojnosť svojich pacientov. A do tretice, súkromná (Svet zdravia) NsP sv. Lukáša v **Galante** získala v sledovanom štvorročnom období najmenej bodov za kvalitu, ale zároveň aj tretí najnižší počet bodov za spokojnosť pacientov. Najmenej spokojných pacientov s hospitalizáciou býva v Nemocnici AGEL **Levice**.

Nemocnicou, ktorá má najlepšie čísla pri ukazovateli úmrtnosť po operačných výkonoch, je župná Dolnooravská NsP v **Dolnom Kubíne**. Zariadením, kde je štatistika úmrtí na akútnu cievnu mozgovú príhodu najnižšia, je Nemocnica AGEL **Levoča**. Levočská nemocnica patrí aj medzi top nemocnice (spolu s FNŠP **Skalica** a NsP **Brezno**), čo sa týka času od prijímu pacienta po podanie trombolýzy (*pozn.: tento parameter sleduje Slovenská neurologická spoločnosť a nie je súčasťou hodnotenia Nemocnica roka*).

Všeobecná nemocnica **Lučenec**, n.o., je vo svojej kategórii zariadením, ktoré hospitalizuje v priemere pacientov s klinicky a ekonomicky najnáročnejšími diagnózami. Po optimalizácii nemocničnej siete sa môže stať veľmi dôležitou nemocnicou, a preto by bolo vhodné, aby sa viac otvorila širokej verejnosti, keďže v Indexe transparentnosti je v sledovanom období na úplnom chvoste.

Ďalšou dôležitou nemocnicou s relatívne veľkým počtom operácií a komplikovanejšími pacientmi je župná NsP **Prievidza so sídlom v Bojniciach**, ktorá sa odpútala z minuloročného predposledného miesta. Zostáva aj kvôli minulosti naďalej všeobecnou nemocnicou s najhorším hospodárením. Bude zaujímavé sledovať, či tri kolá oddlžovania v rokoch 2018 a 2019 a pripravované oddlžovanie v nasledujúcom roku pomôže tejto nemocnici, alebo pod vplyvom morálneho hazardu nebudú manažéri a zriaďovateľ motivovaní zlepšovať jej finančnú kondíciu smerom k dlhodobej udržateľnosti s pozitívnym vplyvom na kvalitu poskytovanej zdravotnej starostlivosti pacientom, kde je dnes vysoko podpriemerná.

Na konci rebríčka *Nemocnica roka 2020* sa umiestnili dve nemocnice, ktoré medziročne bodovo, ako aj pozične stratili (**Zvolen** a **Revúca**; viac bodov stratila už len nemocnica vo **Svidníku**), ale aj Nemocnica **Partizánske** (Svet zdravia), ktorá si o jedno miesto polepšila, pričom jej bodový nárast bol (po **Komárne** a **Snine**) celkovo tretí najvyšší. Nemocnica z Partizánskeho by chcela pokračovať v reprofilizácii a pravdepodobne sa necíti komfortne v tomto rebríčku s ostatnými „väčšími váhami“.

Nemocnici AGEL **Zvolen** skokovito narástli záväzky po lehote splatnosti na 5 miliónov EUR a zhoršila sa jej aj spokojnosť pacientov. Sťažnosti verejnosti na nemocnicu, ktoré zbiera ÚDZS, vzrástli signifikantne.

Nemocnica s poliklinikou, n.o. **Revúca** uzatvára poradie hodnotenia *Nemocnica roka 2020* v kategórii všeobecných nemocníc. Napriek oddlžovaniu zo strany štátu sa aj po tomto procese znovu zadlžuje a po očistení od vplyvu oddlženia hospodárila minulý rok so stratou. Počet sťažností verejnosti na činnosť nemocnice sa výrazne zvýšil. Pri porovnaní s ostatnými nemocnicami nemajú revúcki zdravotníci za sebou veľký počet operácií pri vybraných výkonoch a pri svojej praxi sa nestretávajú s príliš komplikovanými prípadmi. V NsP Revúca sa medziročne zhoršil ukazovateľ reoperovanosti pacientov. Má najhoršie čísla pri indikátoroch kvality rehospitalizovanosť a úmrtnosť na akútnu cievnu mozgovú príhodu.

Predstavitelia NsP Revúca spochybňujú údaje zdravotných poisťovní o počte úmrtí pacientov na náhlu cievnu mozgovú príhodu (NCMP) v ich nemocnici, keď ich porovnali s dátami z vlastného nemocničného informačného systému. Tvrdili, že údaje od poisťovní sú skreslené, keďže podľa ich názoru poisťovne pravdepodobne

automaticky nahrali do systému len vstupné diagnózy pacientov, ktoré však mohli byť iné ako tie následne verifikované počas hospitalizácie. Je to legitímna polemika, ktorá však vychádza z nejednoznačnosti definície tohto štátom stanoveného indikátora kvality. Nariadenie vlády, ako aj metodický pokyn MZ SR totižto umožňujú bohužiaľ viacznačný výklad tohto indikátora a de facto meranie úmrtí pacientov "s" NCMP, ako aj "na" NCMP. Ak ministerstvo nespresní definíciu, INEKO sa pokúsi iniciovať snahu o zjednotenie metodiky medzi poisťovňami.

Zástupcovia revúckej nemocnice nesúhlasili ani s hodnotením rehospitalizácií, keďže v chudobných regiónoch si podľa ich slov pacienti nekúpia lieky, neliečia sa doma poriadne a často ukončujú pobyt v nemocnici na vlastnú žiadosť a predčasne, čo potom vytvára tlak na potrebu opätovných hospitalizácií.

Vyjadrenia laureátov ocenení Nemocnica roka 2020 (kategória Všeobecné nemocnice)

Ján Slávik, riaditeľ Nemocnice AGEL Košice-Šaca a.s.: „Ocenenie Nemocnica roka si veľmi vážime a ďakujeme za nielen pacientom, ale aj všetkým našim zamestnancom, keďže bez nich by sme tento úspech nemohli dosiahnuť. Toto vzácne ocenenie je pre nás veľkou výzvou a aj určitým záväzkom do budúcnosti. Zároveň som veľmi rád, že najväčšia zo siete našich nemocníc AGEL SK vyhrala v tak silnej konkurencii. Hlavným cieľom nemocnice je aj naďalej zvyšovať kvalitu poskytovanej zdravotnej starostlivosti pre všetkých pacientov a klientov, ktorí sa na nás s dôverou obracajú.“

Renáta Šuláková, riaditeľka Nemocnice s poliklinikou Spišská Nová Ves, a.s. (Svet zdravia): „Veľmi nás teší, že práve naša nemocnica dosiahla tento rok takéto krásne ocenenie. Postupne sme v rebríčku hodnotenia INEKO stúpali a tento rok sa nám podarilo dosiahnuť zatiaľ najlepší výsledok. Je to ocenenie pre všetkých našich zamestnancov, ktorí pracujú s láskou a snažia sa urobiť všetko, čo je v ich silách pre zdravie pacienta. Najmä tento rok to mali skutočne náročné, a aj preto im patrí moja vďaka. Chcem sa zároveň poďakovať našim pacientom za ich dlhoročnú dôveru, s ktorou sa vkladajú do našich rúk. Aj toto ocenenie nás zaväzuje do ďalších rokov, aby sme sa snažili neustále zvyšovať kvalitu poskytovanej zdravotnej starostlivosti i spokojnosť pacientov.“

METODIKA

Hodnotené nemocnice¹ museli prejsť kvalifikačnými kritériami komplexnosti (poskytovanie zdravotnej starostlivosti v minimálne 5 zo 7 základných odborností)² a dostatočnej veľkosti vzorky pri sledovaných ukazovateľoch. Ocenené zariadenia získali pri nich sumárne najvyšší počet bodov - rating. Posudzované bolo obdobie uplynulých štyroch rokov (väčšinou 2016 až 2019), pričom so vzdialenejším rokom sa váha hodnôt ukazovateľov znižuje. Index transparentnosti (údaje z rokov 2017 až 2020) zostavila Transparency International Slovensko v spolupráci s INEKO.

INEKO porovnávalo nemocnice v rámci dvoch kategórií (štátne univerzitné a fakultné nemocnice a všeobecné nemocnice) na základe hodnôt 16 ukazovateľov v šiestich hlavných oblastiach:

Oblasť ukazovateľov	Váha	Názov ukazovateľa	Váha
A) Kvalita poskytovanej zdravotnej starostlivosti	40 %	A1) Indikátor kvality (IK) Reoperovanosť	8 %
		A2) IK Rehospitalizovanosť do 30 dní	6 %
		A3) IK Úmrtnosť po operačných výkonoch	6 %
		A4) IK Úmrtnosť na akútnu mozgovo-cievnu príhodu	4 %
		A5) IK Úmrtnosť po zlomenine stehennej kosti (65+ rokov)	4 %
		A6) IK Úmrtnosť na JIS	4 %
		A7) IK Úmrtnosť na lôžkovom oddelení po preklade z JIS	4 %
		A8) Doba čakania pacienta na urgentne privezeného záchrankou	3 %
		A9) Pokuty od ÚDZS	1 %
B) Skúsenosť	10 %	B1) Počty 20 operačných výkonov (Evidence-Based Hospital Referral (EBHR))	10 %
C) Náročnosť diagnóz pacientov	10 %	C1) Case Mix Index (CMI)	10 %
D) Spokojnosť pacientov	18 %	D1) Celková spokojnosť pacientov (zložená z 12 subindikátorov)	16 %
		D2) Sťažnosti pacientov	2 %
E) Hospodárenie	12 %	E1) Schopnosť generovať vlastné zdroje (50 % s vplyvom, 50 % bez vplyvu oddĺženia v rokoch 2018 a 2019)	6 %
		E2) Dlh po lehote splatnosti a jeho medzироčná zmena (50 % s vplyvom, 50 % bez vplyvu oddĺženia v rokoch 2018 a 2019)	6 %
F) Transparentnosť	10 %	F1) Index transparentnosti (v roku 2020 zostavený z 19 subindikátorov)	10 %
	100%	Zdroj: INEKO	100 %

¹ Nemocnice, ktoré neboli posudzované (pozn.: nevypovedá to nič o ich kvalite) (v abecednom poradí): Bánovce n/B., Bratislava (Nemocnica sv. Michala, UNsP Milosrdní bratia, Železničná nemocnica), Gelnica, Handlová, Hlohovec, Hnúšťa, Ilava, Kežmarok, Košice (Železničná nemocnica), Kráľovský Chlmec, Krompachy, Malacky, Nové Mesto nad Váhom, Sobrance, Šahy, Trstená, Veľký Krtíš a Zlaté Moravce.

² Vnútorné lekárstvo (interné), chirurgia, neurológia, pediatria, gynekologicko-pôrodnické oddelenie, novorodenecké oddelenie (neonatológia) a oddelenie anesteziológie a intenzívnej medicíny (OAIM).

Upozornenie

Napriek tomu, že pri *Nemocnici roka* už tri roky využívame údaje o tzv. Case Mix Indexe, teda náročnosti diagnóz pacientov, a druhým rokom aj štandardizované hodnoty pre indikátory kvality podľa veku a pohlavia hospitalizovaných pacientov, čím sa do určitej miery dosiahlo „rizikové váženie“ niektorých ukazovateľov, treba si uvedomiť, že s vykazovaním dát zo systému DRG o náročnosti hospitalizačných prípadov v jednotlivých nemocniciach sa v podstate ešte len začína, čo môže spôsobovať rôzne otázky ohľadne ich validity.

INEKO preberá dáta od zdravotných poisťovní, zdravotníckych zariadení, MZ SR, VÚC, ÚDZS, NCZI, OS ZZS SR, a ďalších inštitúcií, a preto nemôže garantovať a niesť právnu zodpovednosť za správnosť použitých originálnych dát. Prípadné chyby sa snaží zisťovať a po ich verifikovaní relevantnými inštitúciami aj priebežne odstraňovať.

„Zvyšovanie transparentnosti zverejňovaním relevantných informácií o kvalite a efektívnosti poskytovanej zdravotnej starostlivosti je podľa nás jedným z kľúčových predpokladov na to, aby bola verejnosť lepšie informovaná, aby sa vedela kvalifikovanejšie rozhodovať a vytvárať účinnejší tlak na zlepšovanie verejných služieb, čo potom motivuje zdravotnícke zariadenia sa neustále zlepšovať. Cieľom je, aby pacienti dostávali najlepšiu starostlivosť za najlepšiu cenu. V súlade s myšlienkou a konceptom hodnoty za peniaze.“

Dušan Zachar, analytik INEKO

Chceli by sme vyjadriť vďaku najmä zdravotným poisťovniam Dôvera a Union, ako aj Všeobecnej zdravotnej poisťovni a tiež Ministerstvu zdravotníctva SR, Operačnému stredisku záchranej zdravotnej služby SR, Národnému centru zdravotníckych informácií, Úradu pre dohľad nad zdravotnou starostlivosťou, Transparency International Slovensko, samosprávnym krajom a samotným nemocniciam za spoluprácu, ochotu a súčinnosť pri výskume a poskytovaní štatistických údajov potrebných pre hodnotenie nemocníc v SR.

Zozbierané údaje o nemocniciach, vrátane rozšírených výsledkov ocenenia *Nemocnica roka 2020*, ako aj indikátory kvality ambulantných poskytovateľov, je možné nájsť na voľne prístupnom portáli: [kdesaliecit.SK](https://kdesaliecit.sk).

Portál podporujú:

